

Αξιολόγηση των μακροοικονομικών προβλέψεων Ιαν. 2017¹

Το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο (ΕΔΣ), σύμφωνα με το νόμο (Ν. 4270/14, άρθ. 58, παρ. 2) αξιολογεί τις μακροοικονομικές προβλέψεις στις οποίες βασίζεται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ). Το γεγονός ότι στην οικονομία εφαρμόζεται πρόγραμμα προσαρμογής που έχει συμφωνηθεί με τους θεσμούς θέτει περιορισμούς ως προς την εμβέλεια της παρούσας αξιολόγησης. Η τρέχουσα αξιολόγηση στηρίζεται σε στοιχεία και πληροφορίες που έθεσε στη διάθεση του ΕΔΣ η Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, σε στόχους - εκτιμήσεις όπως παρουσιάζονται στο Τεχνικό μέρος του Μνημονίου Συνεργασίας (ΤΜοΥ), καθώς και σε δικές μας εκτιμήσεις.

Πίνακας 1: Σύγκριση προβλέψεων ΓΔΟΠ και μνημονικών στόχων - εκτιμήσεων

	2016	2017	2018
Τεχνικό μέρος του Μνημονίου Συνεργασίας (ΤΜοΥ)			
<i>ΑΕΠ σε σταθερές τιμές (2010) (σε δισ. €)</i>	184,5	189,5	195,5
<i>Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (%)</i>	-0,3	2,7	3,1
ΓΔΟΠ Υπ. Οικονομικών (1/2017)			
<i>ΑΕΠ σε σταθερές τιμές (2010) (σε δισ. €)</i>	184,924	189,473	195,309
<i>Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (%)</i>	0,2	2,5	3,1
ΓΔΟΠ Υπ. Οικονομικών (10/2016)			
<i>ΑΕΠ σε σταθερές τιμές (2010) (σε δισ. €)</i>	183,915	188,807	194,697
<i>Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (%)</i>	-0,3	2,7	3,1

Πηγές: ΓΔΟΠ Υπ. Οικονομικών (1/2017), (10/2016) & Technical Memorandum of Understanding: Greece, Ιούνιος 2016, σελίδα 16.²

Γενικό Σχόλιο:

α. Έπειτα από την αυξητική τάση που παρουσίασαν τα στοιχεία του 3^{ου} τριμήνου 2016, οι συμφωνηθέντες στόχοι – εκτιμήσεις του ΑΕΠ (σε δισ. Ευρώ) που αφορούν το 2016 έχουν επιτευχθεί ακριβώς (βλ. Πίνακα 1). Για το σύνολο του 2016, οι ανεξάρτητες προβλέψεις του ΕΔΣ για το ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ, βάση των δεδομένων του εννεάμηνου, δείχνουν αντίστοιχες τάσεις, περί το 0,1%.

β. Σύμφωνα με την τελευταία αναθεώρηση του Υπ. Οικονομικών (Ιαν. 2017) οι στόχοι – εκτιμήσεις των δανειστών για το 2017 και 2018 θα πραγματοποιηθούν οριακά. Είναι γεγονός ότι οι καλύτερες των αρχικών προβλέψεων επιδόσεις του 2016 θα έχουν θετικό αντίκτυπο

¹ Σε επισυναπτόμενο παράρτημα επιχειρείται σύντομος σχολιασμός της περιόδου 2016-2021.

² Το ΤΜοΥ είναι διαθέσιμο στην παρακάτω ιστοσελίδα:

http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/greek_loan_facility/pdf/technical_memorandum_of_understanding_en.pdf

(carry over effect) το 2017. Παρόλα αυτά, ο στόχος για αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,5% θεωρείται αρκετά αισιόδοξος.

γ. Υπάρχει ένας σημαντικός παράγοντας που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τις παραπάνω προβλέψεις. Η καθυστέρηση ολοκλήρωσης της δεύτερης αξιολόγησης του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής ενισχύει την αβεβαιότητα και την μεταβλητότητα, καθιστώντας την πορεία ένταξης της Ελλάδας στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης επισφαλή. Η χαμηλή αβεβαιότητα και η ένταξη στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης είναι βασικές προϋποθέσεις για την σημαντική αύξηση των επενδύσεων που αναμένεται να πραγματοποιηθεί το 2017, 2018 και 2019.

Πίνακας 2: Σύγκριση προβλέψεων ΓΔΟΠ (ετήσιοι ρυθμοί μεταβολής*)

	Προβλέψεις ΓΔΟΠ (1/2017)			Προβλέψεις ΓΔΟΠ (9/2016)		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
<i>Συνιστώσες ΑΕΠ</i>						
Ιδιωτική κατανάλωση	1,5	1,8	1,2	1,8	1,8	1,2
Δημόσια κατανάλωση	-0,7	-0,3	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2
Συνολικές επενδύσεις	9,1	15,6	13,7	9,1	15,6	13,7
Εξαγωγές αγαθών & υπηρεσιών	6,0	5,0	4,5	5,3	4,9	4,6
Εισαγωγές αγαθών & υπηρεσιών	4,1	4,9	3,9	3,2	4,4	4,0
Εναρμονισμένος ΔTK (%)	1,3	1,0	1,3	0,6	1,0	1,3
Ανεργία (%) ΕΕΔ	22,3	20,8	19,4	22,6	21,1	19,7

Πηγές: ΓΔΟΠ Υπ. Οικονομικών (1/2017), (10/2016). Οι συνιστώσες του ΑΕΠ είναι σε σταθερές τιμές του 2010.

* Εξαιρείται η ανεργία που ορίζεται ως ποσοστό.

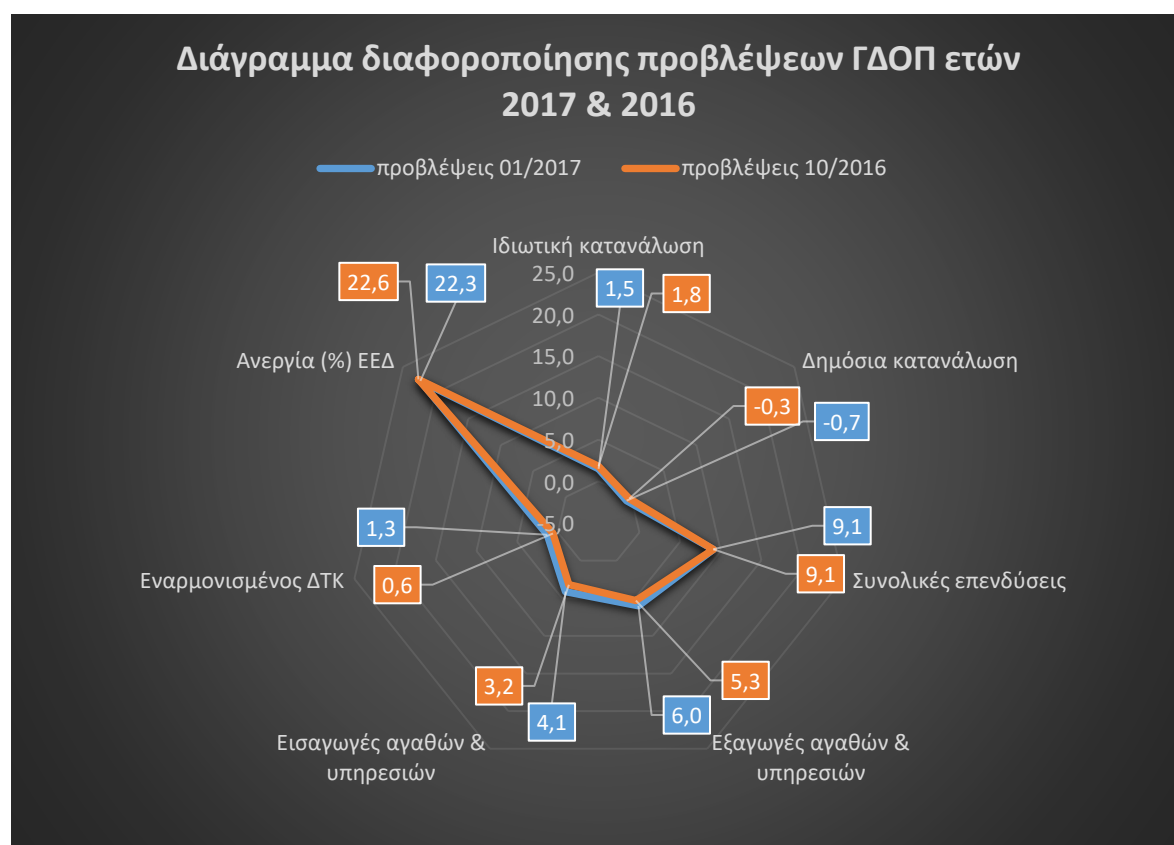
Ειδικότερα Σχόλια για το 2017, 2018 και 2019 (Πίνακας 2):

1. Ιδιωτική κατανάλωση: Κατά την εκτίμηση μας, η μείωση του ρυθμού μεταβολής της ιδιωτικής κατανάλωσης μόνο κατά 0,3% (από 1,8% σε 1,5%) κρίνεται αρκετά αισιόδοξη, λόγω της πίεσης στο εισόδημα από τα φορολογικά μετρά που τέθηκαν σε ισχύ το 2017. Η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης μπορεί να προέλθει από την άρση της αβεβαιότητας και την διοχέτευση των αποταμιεύσεων προς την οικονομία με έμφαση στην ιδιωτική κατανάλωση.
2. Δημόσια κατανάλωση: Η εκτίμηση του ΕΔΣ για την μείωση του ρυθμού μεταβολής της δημόσιας κατανάλωσης κατά 0,4% (από -0,3% σε -0,7%) σε σχέση με τις προβλέψεις του 2016 κρίνεται ως ρεαλιστική - στο πλαίσιο του προγράμματος προσαρμογής.
3. Συνολικές επενδύσεις: Υπάρχουν προϋποθέσεις για την αύξηση των επενδύσεων που στηρίζονται στην αναστροφή του οικονομικού κλίματος. Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι η καθυστέρηση ολοκλήρωσης της δεύτερης αξιολόγησης θέτει σε κίνδυνο τις παραπάνω προβλέψεις.
4. Εισαγωγές και εξαγωγές: Αναθεώρηση προς τα πάνω των προβλέψεων για τις εισαγωγές – εξαγωγές θεωρείται εύλογη λόγω της αναμενόμενης αύξησης του τουρισμού. Η Ελλάδα θεωρείται ασφαλής τουριστικός προορισμός σε σχέση με γειτονικές χώρες. Η αναστροφή του οικονομικού κλίματος θα ενισχύσει τις εισαγωγές.

5. Εναρμονισμένος ΔTK και ανεργία: Ο Εναρμονισμένος ΔTK λόγω των προσθέτων φορολογικών μέτρων θα παρουσιάσει αύξηση κατά 0,7% σε σχέση με τις προβλέψεις του Οκτωβρίου 2016. Η ανεργία παραμένει σταθερά πολύ υψηλή έως το 2019.

Η αναθεώρηση των προβλέψεων που θα υιοθετηθούν από το ΜΠΔΣ αφορούν κυρίως το 2017³. Οι διαφοροποιήσεις των προβλέψεων Ιανουαρίου 2017 και Οκτωβρίου 2016 παρουσιάζονται στο παρακάτω Διάγραμμα 1. Οι κυριότερες αναθεωρήσεις πραγματοποιήθηκαν στον Εναρμονισμένο ΔTK, καθώς και στις εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών. Σε μικρότερη κλίμακα υπάρχουν διαφοροποιήσεις στην ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση.

Διάγραμμα 1

Συμπέρασμα:

Τελικά οι προβλέψεις του ΕΔΣ επιβεβαιώθηκαν για το 2016, καθώς το πραγματικό ΑΕΠ έκλεισε με ρυθμό αύξησης 0,2%. Η θετική επίδοση του 2016 επηρεάζει και το 2017, έτσι προβλέπεται να πραγματοποιηθούν οι στόχοι – εκτιμήσεις των δανειστών, παρά τα επιπλέον φορολογικά μέτρα.

Ωστόσο για την επίτευξη του στόχου του 2017 αναγκαία, αλλά όχι ικανή, προϋπόθεση είναι η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής. Άλλες πηγές κινδύνου είναι η έκταση που θα παρουσιάσει η προσφυγική

³ Οι διαφοροποιήσεις στα έτη 2018 και 2019 είναι πολύ μικρές. Το 2017 θεωρείται έτος καμψής για την ελληνική οικονομία, καθώς και βασικό πυλώνα για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για τα επόμενα έτη.

κρίση και το αντίκτυπό της στον τουρισμό, η αντιμετώπιση των «κόκκινων» δανείων, η αργή πορεία των ιδιωτικοποιήσεων καθώς και η παγκόσμια αβεβαιότητα.

Η αισιόδοξη προοπτική (upside risks) στηρίζεται στην ταχύτερη από τις προβλέψεις ανάκτηση της επενδυτικής και καταναλωτικής εμπιστοσύνης.